

32T SOCI

2022

SOCIOLOGY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each $1 \times 12 = 12$

Q. Nos. 2 -13 carry 2 marks each $2 \times 12 = 24$

Q. Nos. 14 - 23 carry 4 marks each $4 \times 10 = 40$

Q. Nos. 24 - 27 carry 6 marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

Contd.

1. (a) What do you mean by fertility rate ? 1
জন্ম ক্ষমতা বা জনন শক্তির হাৰ বুলিলে কি বুজা?
- (b) Who is Yangkoli ? 1
ইয়াংকলি কোন?
- (c) Choose the correct one : 1
শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :
Social stratification, social process is a system/a process.
সামাজিক স্তৰীকৰণ, সামাজিক অসমতা এক পদ্ধতি / এক প্ৰক্ৰিয়া।
- (d) What do you mean by exterior caste ? 1
বহিৰ্ভূত জাতি বুলিলে কি বুজা?
- (e) Who mentioned that Harijans are the 'Man of God' ? 1
কোনে হৰিজন সকলক 'ভগৱানৰ মানুহ' বুলি উল্লেখ কৰিছিল?
- (f) Who first used the term 'Dalit' ? 1
'দলিত' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- (g) Who wrote the book 'Stree Purush Tulana' ? 1
'স্ত্ৰী পুৰুষ তুলনা' গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?
- (h) What do you mean by social action ? 1
সামাজিক আন্তঃক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা?
- (i) Where is the birth place of democracy ? 1
গণতন্ত্ৰৰ জন্মস্থান ক'ত?
- (j) Write the name of the novelist of the novel "Invisible Man". 1
"Invisible Man" উপন্যাসখনৰ ঔপন্যাসিক জনৰ নাম লিখা।

- (k) What is colonialism ? 1
ঔপনিবেশিকতাবাদ কি?
- (l) What is 'Tebhenga' ? 1
'তেভেংগা' কি?
2. Express the meaning of the types of demography. 1+1=2
জনসাংখ্যিক বিজ্ঞানৰ ভাগ কেইটাৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা।
3. Mention *two* importance of kinship system in society. 1+1=2
সমাজত স্বজন পদ্ধতিৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।
4. Why inequality, exclusion and stratification is called 'Social' ? 2
অসমতা, পৃথকীকৰণ আৰু স্তৰীকৰণক কিয় 'সামাজিক' বুলি কোৱা হয়?
5. What do you mean by commodification ? Write with examples. 1+1=2
সামগ্ৰীকৰণ বা দ্ৰব্যকৰণ বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।
6. What do you mean by Prejudice ? Write with examples. 1+1=2
অমূলক বা ভিত্তিহীন ধাৰণা বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।
7. Mention *two* types of mass media. 1+1=2
জনসংযোগ মাধ্যমৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।
8. Where and when the Naxalist movement took place ? 1+1=2
ক'ত আৰু কেতিয়া নক্সালবাদী আন্দোলন সংঘটিত হৈছিল?
9. Mention *two* remedial measures of Indian Constitution for development of Dalits. 1+1=2
ভাৰতীয় সংবিধানে দলিত সকলৰ বাবে আগবঢ়োৱা দুটা উন্নয়নমূলক সুবিধা উল্লেখ কৰা।
10. Write the types of culture with examples. 1+1=2
সংস্কৃতিৰ ভাগকেইটা উদাহৰণসহ লিখা।

11. In which State of NE, has the highest literacy rate and which State has the lowest population density, according to 2011 census ? 1+1=2

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে, উত্তৰপূৰ্বাঞ্চলৰ কোনখন ৰাজ্যত শিক্ষিত হাৰ অধিক আৰু কোনখন ৰাজ্যত জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব সৰ্বনিম্ন?

12. What do you mean by 'status symbol' ? Write with examples. 1+1=2

'প্ৰস্থিতি চিহ্ন' বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।

13. What are the *two* types of social class as mentioned by Karl Marx ?

1+1=2

কাৰ্ল মাৰ্ছে উল্লেখ কৰা 'সামাজিক শ্ৰেণী' দুটা কি কি?

14. (a) What is demography ? Write the main principle of Malthus demographic theory. 1+3=4

জনসাংখ্যিক বিজ্ঞান কি? মালথাছৰ জনসংখ্যা তত্ত্বৰ মূল নীতিটো লিখা।

Or/ বা

- (b) Write a note on Indian Family Planning programme. 4

ভাৰতৰ পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি সম্পৰ্কত এটা টোকা লিখা।

15. (a) Write the principal characteristics of Indian caste system. 4

ভাৰতৰ জাতিব্যৱস্থাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

Or/ বা

- (b) Justify capitalism as a social process. 4

পুঁজিবাদক সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে বিচাৰ কৰা।

16. (a) Mention *two* merits and demerits of globalization. 2+2=4

গোলকীকৰণৰ দুটা সুপ্ৰভাৱ আৰু দুটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) Write with examples the forms of social stratification. 2+2=4

উদাহৰণসহ সামাজিকস্তৰীকৰণৰ স্বৰূপ কেইটাৰ সম্পৰ্কে লিখা।

17. (a) Write a short note on the constitutional provision for welfare of the minorities in India. 4

ভাৰতীয় সংখ্যালঘু সকলৰ কল্যাণৰ বাবে সংবিধানে লোৱা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত এটা চমুটোকা লিখা।

Or/ বা

- (b) What is Secularism? What are the characteristics of secular society? 1+3=4

ধৰ্মনিৰপেক্ষতা কি? ধৰ্মনিৰপেক্ষ সমাজৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

18. (a) Mention two merits and demerits of British colonialism in India. 2+2=4

ভাৰতত ব্ৰিটিছ উপনিবেশিকতাৰ দুটা সুপ্ৰভাৱ আৰু দুটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) Write the differences between culture and civilization. 4

সংস্কৃতি আৰু সভ্যতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

19. (a) Mention the merits and demerits of democracy. 2+2=4

গণতন্ত্ৰৰ সুবিধা আৰু অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) What is Pressure group? Write the characteristics of pressure group. 1+3=4

প্ৰভাৱগোষ্ঠী কি? প্ৰভাৱগোষ্ঠীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

20. (a) Write a note on Swaraj Movement of India. 4

ভাৰতৰ স্বৰাজ আন্দোলনৰ সম্পৰ্কত এটি টোকা লিখা।

Or/ বা

- (b) Mention four causes of ethnic identity crisis. 4

নৃগোষ্ঠীসমূহৰ আত্মপৰিচয় সংকটৰ চাৰিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

21. (a) Mention the principles of liberalization. 4
উদাৰীকৰণৰ নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

Or/ বা

- (b) Mention the merits and demerits of television as a mass media. 4
জনসংযোগ মাধ্যম হিচাপে দূৰদৰ্শনৰ উপকাৰীতা আৰু অপকাৰীতা দিশসমূহ উল্লেখ কৰা।
22. (a) Write short note on 'Chipko Movement'. 4
'চিপক' আন্দোলনৰ' সম্পৰ্কত চমুটোকা লিখা।

Or/ বা

- (b) Show the difference between caste and social class. 4
জাতি আৰু সামাজিক শ্ৰেণীৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
23. Mention four factors for disorganisation of joint family in India. 4
ভাৰতৰ যুটীয়া পৰিয়ালৰ বিঘটনৰ চাৰিটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

24. (a) What are the roles of population in changing society ? Discuss. 6
সমাজ পৰিবৰ্তনত জনসংখ্যাৰ ভূমিকা কি? আলোচনা কৰা।

Or/ বা

- (b) Write about the constitutional measures of Government of India for solving the problems of scheduled caste. 6
অনুসূচিত জাতিৰ লোকসকলৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে ভাৰতচৰকাৰে লোৱা সাংবিধানিক ব্যৱস্থাস্বৰূপী সম্পৰ্কে লিখা।
25. (a) What are the types of rural society ? Discuss the changing pattern of rural society of India. 2+4=6
গ্ৰাম্য সমাজৰ ভাগ কেইটা কি কি? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য সমাজত দেখা পৰিবৰ্তন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/ বা

- (b) What is Sanskritization? Discuss the impact of Sanskritization in Indian society. 1+5=6

সংস্কৃতিকৰণ কি? ভাৰতীয় সমাজত সংস্কৃতিকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

26. (a) Write briefly about Panchayati Raj system of India. 6

ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

Or/ বা

- (b) What is culture? Write about the elements of culture. 1+5=6

সংস্কৃতি কি? সংস্কৃতিৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

27. (a) Discuss about birth and development of cinema as a mass media. 6

জনসংযোগ মাধ্যম হিচাপে চলচ্চিত্ৰ বা চিনেমাৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/ বা

- (b) What do you mean by Social Movement? Write about the types of social movement. 2+4=6

সামাজিক আন্দোলন বুলিলে কি বুজা? সামাজিক আন্দোলনৰ প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

— x —

